

Független Egészségügyi Szakszervezet FESZ

Székhely: 1125 Budapest Szarvas Gábor út 9/b
Levelezési cím: Központi Iroda, 1094 Budapest Viola u. 21 sz. E-mail: fesziroda@gmail.com www.fesz.eu

Dr. Takács Péter
Egészségügyért Felelős Államtitkár

Ikt.szám: 016/2023/FESZ

Belügyminisztérium

Budapest
József Attila u. 2-4.
1051

ugyfelszolgalat@bm.gov.hu

Tisztelt Államtitkár Úr!

Kérésére írásban is megerősítjük határozott álláspontunkat, hogy a két (sztrájk) tárgyalás **nem „vonható össze”** a hatályos jogszabályok alapján. Ennek oka, hogy a kollektív munkaügyi vita **alanyai (más szakszervezeti kör)** és **követelései (más tartalmú érdekvita)** is eltérnek egymástól; amely kérdést világosan és egyértelműen rendezik a hatályos jogszabályok.

Az egészségügyi szolgálati jogviszonyról szóló 2020. évi C. törvény (a továbbiakban: Eszjtv.) 15. § (11) bekezdése szerint „[a]z állami fenntartású egészségügyi szolgálatnál a Kormány és az **érintett** szakszervezetek megállapodásában rögzített sajátos szabályok mellett gyakorolható a sztrájk joga.”

Megjegyzés: A még elégséges szolgáltatás megállapításának korábbi gyakorlata szerint az egészségügyben a sztrájk előtt a munkáltató és a helyi szakszervezet kötött megállapodást, és azt jóváhagyásra bemutatta az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (a továbbiakban: ÁNTSZ) megfelelő szervének. Az ÁNTSZ ezzel együtt kijelölte azokat az intézményeket is, amelyek a sztrájk alatt segítették vagy átvették a nélkülözhetetlen szolgáltatásokat a sztrájk idejére.

Ez a felállás a mai körülmények között több szempontból sem tartható, az irányadó bírósági gyakorlatból pedig világossá válik, hogy ha a kormány a partner a sztrájktárgyalásban, akkor a még elégséges szolgáltatásról is a kormánnyal kell tárgyalni (a törvényben foglalt, szakszervezetekkel kötött megállapodás hiányában) **a munkabeszüntetést szervező szakszervezetnek**. Ez egy olyan sztrájk esetén is így lenne, amely több egészségügyi munkáltatóra terjed ki.

Az 1989. évi VII. törvény (továbbiakban: Sztv.) 2. § (1) bekezdés alapján a sztrájk kezdeményezését meg kell előznie egy, a vitatott kérdést érintő kollektív munkaügyi vitában megtartott egyeztető eljárásnak. Az Sztv. 2. § (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy „[a]mennyiben a sztrájkkövetelésben érintett munkáltató nem határozható meg, a Kormány öt napon belül kijelöli az egyeztető eljárásban résztvevő képviselőjét”. A jogalkotó ebben a bekezdésben arra a gyakorlatban többször is előforduló esetre kívánt reflektálni, amely szerint nem derül ki pontosan, hogy a munkavállalók ki ellen is sztrájkolnak, így a Kormánynak kell kijelölnie az egyeztetésben részt vevő felet. Az egyeztetésben pedig nyilvánvalóan a **kezdeményező fél** lehet a másik alany.

Törvényi szabályozás, illetve a felek megállapodása hiányában a sztrájk akkor tartható meg, ha a bíróság jogerős határozata megállapította a még elégséges szolgáltatás mértékét és feltételeit. Ebből következően az Sztv. a még elégséges szolgáltatás vonatkozásában a végső döntést a bíróság hatáskörébe utalta. Az Sztv. 4. § (4) bekezdése értelmében erre a nemperes eljárásra ugyan az 5. § (1) bekezdésének hatásköri és illetékességi szabályait kell alkalmazni, valamint az 5. § (2) bekezdésében foglalt eljárási határidők vonatkoznak rá, de ez a nemperes eljárás elkülönül a törvény 5. § (1) bekezdésében szabályozott, a sztrájk jogszerűségének, illetve jogellenességének megállapítására irányuló nemperes eljárástól, amely a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei megállapítása iránti eljárástól függetlenül szintén önállóan kezdeményezhető.

A két nemperes eljárás közötti lényeges különbség, hogy az Sztv. 4. § (3) bekezdése szerinti eljárásnak kizárólag a sztrájk megtartását megelőzően lehet helye, míg az 5. § (1) bekezdése szerinti eljárásnak a tényleges munkabeszüntetés előtt és azt követően is. A törvény szerint mindkét eljárás kizárólag az erre irányuló kérelem alapján indul, **a kérelem előterjesztésére jogosultak azonban nem azonosak.** A Sztv. 4. § (3) bekezdése iránti eljárás a sztrájkot megelőző **egyeztetésben résztvevő ellenérdekű felek bármelyikének kérelmére, míg a Sztv. 5. § (1) bekezdése szerinti eljárás annak a kérelmére indulhat, akinek a jogszerűség, vagy a jogellenesség megállapításához jogi érdeke fűződik.** Az Sztv. 5. § (1) bekezdése az alábbiakat tartalmazza: „A sztrájk jogszerűségének, illetve jogellenességének (3. §) megállapítását az kérheti, akinek a jogszerűség vagy a jogellenesség megállapításához jogi érdeke fűződik”.

Evidenciaként kívánjuk azt is rögzíteni, hogy a kollektív érdekvitában (amely a FESZ és a Kormány között zajlik) a köztestületeknek nincs jogi lehetősége részt venni, tekintve, hogy a jogszabályok e tekintetben is világosan rendezik az egyes érdekképviseltek jogi szerepét és lehetőségeit.

Tisztelt Államtitkár Úr!

A kollektív munkaügyi vitától függetlenül szakszervezetünk fontosnak tartja, hogy jöjjön létre az Eszjtv.-ben rögzített Egészségügyi Szolgálati Érdekegyeztető Fórum, ami érdemi keretet biztosíthat a sztrájk tárgyalásoktól függetlenül az egészségügyi szolgálati jogviszonyban álló személyek érdekeinek egyeztetése, a vitás kérdések tárgyalásos rendezése, valamint a megfelelő megállapodások kialakítása céljából.

Budapest, 2023. február 27.

Üdvözlettel:

Dr. Szabó Imre Szilárd PhD s.k.
jogi szakértő